

Onderzoek agrarische geurhinder

Achtersloot 144-146, IJsselstein

De Milieuadviseur
Datum: 5 december 2024
Projectnummer: 18069

Colofon

De **Milieuvriendelijke** adviseur
Amsterdamseweg 86
6814 GG Arnhem
06 - 29 33 43 53
info@milieuvriendelijkeadviseur.nl

Project:
Gemeente:
Projectnummer:
Datum

Onderzoek agrarische geurhinder
Achtersloot 144-146, IJsselstein
IJsselstein
18069
5 december 2024

Opdrachtgever:
Contactpersoon:

Buro SRO
Jeroen van Nuland

Inhoud

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel van het onderzoek	3
2	Wet en regelgeving	4
2.1	Toetsingskaders	4
2.2	Rekenmethodieken	5
3	Resultaten	6
3.1	Onderzoeksopzet	6
3.2	Onderzoek naar de afstandsnormen	7
3.3	Onderzoek naar de geurnormen	8
4	Conclusie	11
4.1	Toetsing aan de Wet geurhinder en veehouderij	11

Bijlagen

Bijlage A, Overzichtstekening 1: Ligging van de waarneempunten

Bijlage B: Geuremissies van de omliggende veehouderijen

Bijlage C: Berekening van de voorgrondbelasting

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op het perceel Achtersloot 144-146 in IJsselstein wordt een nieuwe woning gerealiseerd. In de onderstaande figuur is de ligging van de nieuwe woning weergegeven.

Figuur 1: Globale ligging van de nieuwe woning

1.2 Doel van het onderzoek

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) heeft als doel om geurhinder van veehouderijen bij geurgevoelige objecten (zoals woningen) te voorkomen. Voor de realisatie van nieuwe geurgevoelige objecten nabij veehouderijen moet aan twee voorwaarden worden voldaan;

- een goed woon- en leefklimaat worden gegarandeerd voor de nieuwe geurgevoelige objecten
- geen van de bestaande veehouderijen wordt onevenredig in zijn belangen geschaad.

Dit onderzoek heeft tot doel inzicht te geven op deze twee voorwaarden.

2 Wet en regelgeving

2.1 Toetsingskaders

De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) vormt het toetsingskader bij de verlening van een milieuvergunning voor een veehouderij. Hiervoor zijn in de Wgv zowel geurnormen als afstandsnormen vastgelegd ter bescherming van de omliggende geurgevoelige objecten, zoals woningen, rondom veehouderijen. De landelijke wetgever heeft doormiddel van de geurnormen en afstandsnormen vastgelegd, welke geurhinder acceptabel is.

Echter de gemeente kan voor haar grondgebied afwijkende geurnormen vaststellen. Deze afwijkende geurnormen kunnen zowel hoger als lager zijn en deze worden vastgelegd in een gemeentelijke geurverordening.

Zowel de Wgv en het gemeentelijke geurbeleid is primair bedoeld als toetsingskader bij de vergunningverlening bij veehouderijen. Daarnaast kan de Wgv en het gemeentelijke geurbeleid worden gebruikt bij de toetsing van de planologische aanvaardbaarheid van nieuwe geurgevoelige objecten nabij veehouderijen. Daarbij wordt gekeken of het aanvaardbaar is om een nieuwe geurgevoelig object te realiseren nabij de bestaande veehouderijen. Deze omgekeerde toetsing wordt ook wel de omgekeerde werking genoemd. Door middel van de omgekeerde werking wordt voorkomen dat mensen worden blootgesteld aan overmatige geurhinder.

Wanneer wordt voldaan aan de normen uit de Wgv of de gemeentelijke geurverordening dan is een aanvaardbaar woon- en verblijfsklimaat gegarandeerd en worden bestaande rechten van de omliggende veehouderijen niet aantast.

Voor veehouderijen die meldingsplichtig geldt de Wgv niet. Deze veehouderijen moet voor geur worden getoetst aan de geurnormen uit het Activiteitenbesluit. De geurnormen uit het Activiteitenbesluit zijn echter gelijk aan de geurnormen uit de Wgv. Daarom wordt in dit geuronderzoek voor de leesbaarheid alleen gesproken over de geurnormen uit de Wgv.

2.1.1 Wet geurhinder en veehouderij (Wgv)

In de Wgv worden alleen normen genoemd voor de individuele veehouderijen. De geurnorm op basis van een individuele geurbelasting wordt de voorgrondbelasting genoemd. De hoogte van de normen voor de geurgevoelige objecten nabij het plangebied zijn bepaald op basis van de volgende kenmerken van het geurgevoelige object.

- De nieuwe woning zijn geurgevoelige objecten, welke geen relatie hebben tot agrarisch bedrijf;
- De gemeente IJsselstein ligt niet in een concentratiegebied;
- De nieuwe woning ligt in de buiten de bebouwde kom van IJsselstein.

In de onderstaande tabel staan de normen uit de Wgv, welke gelden voor de nieuwe woning weergegeven:

Overzicht van de normen uit de Wgv voor de nieuwe woning			
	Geurnorm voor dieren met vastgestelde geuremissie	Afstandsnorm voor emissiepunt en GGO voor dieren zonder vastgestelde geuremissie	Afstandsnorm voor dierverblijf en GGO
Normen uit de Wgv	8 oue/m ³	50 meter	25 meter

Tabel 1: Overzichten van de normen uit de Wgv voor de nieuwe woning

De geurnorm afkomstig van alle veehouderijen te samen wordt de achtergrondbelasting genoemd. Voor de achtergrondbelasting zijn in de Wgv geen normen opgenomen. De achtergrondbelasting kan dan ook alleen maar worden beoordeeld op basis van kwaliteit van het leefmilieu.

2.1.2 Gemeentelijke geurbeleid

De gemeente IJsselstein heeft geen gemeentelijk geurbeleid vastgesteld. Doordat de gemeente geen afwijkend geurbeleid heeft vastgesteld, moet worden getoetst aan de normen uit de Wgv.

2.2 Rekenmethodieken

Voor het uitvoeren van de geurberekeningen in het kader van de Wet geurhinder en veehouderij zijn twee verspreidingsmodellen ontwikkeld door de KEMA in opdracht van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM).

- V-Stacks Vergunning (versie 2020). Dit verspreidingsmodel berekent de geurbelasting (zogenaamde voorgrondbelasting) van een individuele veehouderij. Dit model moet verplicht worden gebruikt bij de verlening van milieuvergunningen.
- V-Stacks Gebied (versie 2020.1) Dit verspreidingsmodel berekend de geurbelasting (zogenaamde achtergrondbelasting) afkomstig van de dierenverblijven van alle omliggende veehouderijen te samen.

Met behulp van de berekende geurbelasting (zowel voorgrondbelasting als achtergrondbelasting) wordt door middel van bijlagen 6 en 7 van de “Handreiking bij de Wet geurhinder en veehouderij”, de milieukwaliteit bepaald.

3 Resultaten

Nabij de nieuwe woning liggen zowel extensieve veehouderijen, zoals melkveehouderijen, als intensieve veehouderijen, zoals kippenhouderijen en varkenshouderijen. In de omliggende veehouderijen worden dieren, zonder een vastgestelde geuremissie en dieren met een vastgestelde geuremissie gehouden, hiervoor gelden geurafstanden respectievelijk geurnormen. In het kader van het geuronderzoek is het dan noodzakelijk om te toetsen aan de geurafstanden en aan de geurnormen.

3.1 Onderzoeksopzet

In het geuronderzoek is onderzoek uitgevoerd naar de afstandsnormen en de geurnormen.

Onderzoek aan de hand van de afstandsnormen

Binnen de afstandsnormen van een dierenverblijf zijn geen nieuwe geurgevoelige objecten toegestaan. Daarom wordt eerst inzichtelijk gemaakt of er nieuwe geurgevoelige bestemmingen worden mogelijk gemaakt binnen deze afstandsnormen.

Onderzoek aan de hand van de geurnormen

In het onderzoek naar de geurnormen worden zowel de achtergrondbelasting (geurbelasting van alle veehouderijen) als de voorgrondbelasting (geurbelasting afkomstig van de individuele veehouderijen) bepaald.

In de Wgv worden geen normen genoemd voor de achtergrondbelasting, daarom wordt de optredende achtergrondbelasting getoetst op basis van de optredende milieukwaliteit.

De voorgrondbelasting wordt getoetst aan de normen uit de Wgv. Daarnaast wordt de optredende milieukwaliteit bij de nieuwe woning bepaald en getoetst.

3.2 Onderzoek naar de afstandsnormen

De afstandsnorm voor dieren zonder vastgestelde geuremissie, zoals melkkoeien en paarden, bedraagt 50 meter. Deze afstand wordt gemeten vanaf het emissiepunt.

In de onderstaande tabel staan de veehouderijen binnen 200 meter van het plangebied met de diersoorten, de toetsen geurafstand en te toetsen afstand van dierenverblijf en de afstand van de nieuwe woning tot de veehouderij weergegeven.

Overzicht van de omliggende veehouderijen					
		Geurafstand		Toetsing aan dierverblijf	
	Dieren	Afstandsnorm tot emissiepunt in meters	Afstand van emissiepunt tot nieuwe woning	Afstandsnorm tot dierverblijf in meters	Afstand van dierverblijf tot nieuwe woning
Achtersloot 63	Melkkoeien	50	68	25	68
Achtersloot 142	Varkens	--	--	25	63
	paarden	50	40	25	31
Achtersloot 152	Melkkoeien	50	80	25	80

Tabel 2: Overzichten van de omliggende veehouderijen

Uit de vergunning (d.d. 26 januari 2023) van de veehouderij Achtersloot 142 blijkt dat de deuren (emissiepunten) van de paardenstal zich bevinden in de zuidoostgevel.

Conclusie van de afstandsnormen

Uit het onderzoek blijkt dat de nieuwe woning ligt binnen 50 meter van het emissiepunt van de paardenstal van de veehouderij Achtersloot 142. In paragraaf 3.3 wordt de optredende geurhinder bepaald.

3.3 Onderzoek naar de geurnormen

3.3.1 Bepaling van de achtergrondconcentraties

Rondom de nieuwe woning liggen diverse veehouderijen waar dieren met een vastgestelde geuremissies worden gehouden. De gezamenlijke geurconcentratie afkomstig van de omliggende veehouderijen wordt de achtergrondbelasting genoemd.

3.3.1.1 Uitgangspunten

Geuremissie

Van alle veehouderijen in een straal van 3 km rondom de nieuwe woning zijn de geuremissies geïnventariseerd.

De geuremissie van de varkenstallen van de veehouderij Achtersloot 142 zijn afkomstig uit de vergunning (d.d. 26 januari 2023). Conform het advies van de Omgevingsdienst regio Utrecht is zijn de paarden van de veehouderij Achtersloot 142 betrokken in de geurberekening. Per paard en pony is er een geuremissie¹ van 9,2 ouE/s aangehouden. De geuremissie van 26 vergunde paarden en pony's bedraagt $(26 \cdot 9,2 =)$ 239,2 ouE/s.

De emissiegegevens van de veehouderijen voor de bepaling van de achtergrondbelasting zijn weergegeven in bijlage B.

Maximale afstand tussen receptorpunten en bron

De maximale afstand waarvoor nog een geurbelasting wordt berekend bedraagt 2.000 meter.

Ruwheid

Door het model V-Stacks Gebied is de ruwheid bepaald op 0,19 meter.

Percentage rekenuren

Voor de berekening van de contouren en de achtergrondbelasting is 20% van de rekenuren gebruikt in het model V-Stacks Gebied. De resultaten zijn hiermee vergelijkbaar met de resultaten uit het model V-Stacks Vergunning.

¹ Geuronderzoek voor manege Van de Voort nabij plangebied Eikelenburg te Rijswijk, uitgevoerd door ODOURNET, project: BOWA09A1, d.d. maart 2010

3.3.1.2 Resultaten.

De contouren van de achtergrondbelasting zijn weergegeven in overzichtstekening 1, bijlage A. Deze contouren zijn berekend met het model V-Stacks Gebied.

De achtergrondbelasting is berekend met het model V-Stacks Gebied. Op basis van de berekende achtergrondbelasting is het leefklimaat bepaald.

In de onderstaande tabel worden de achtergrondbelastingen en de bijbehorende leefklimaat weergegeven. De ligging van de waarneempunten is weergegeven in overzichtstekening 1, bijlage A.

Achtergrondbelastingen op de nieuwe woning		
Waarneempunten	Achtergrondbelasting in ouE/m^3	Milieukwaliteit
1	8,5	matig
2	7,9	matig
3	6,9	redelijk goed
4	7,7	matig

Tabel 3: Achtergrondbelasting op de nieuwe woning

Conclusie

Uit dit onderzoek blijkt dat bij de nieuwe woning de achtergrondbelasting maximaal $8,5 \text{ ouE}/\text{m}^3$ bedraagt. Dit komt overeen met een matig woon- en leefklimaat.

De veehouderij naast de nieuwe woning (Achtersloot 142) heeft het grootste aandeel in de achtergrondbelasting. De optredende voorgrondbelastingen op de nieuwe woning afkomstig van deze veehouderij is bepaald.

3.3.2 Bepaling van de voorgrondbelasting

Voor de nieuwe woning is de voorgrondbelastingen afkomstig van de Achtersloot 142 berekend met het model V-Stacks Vergunning.

De geuremissie van de varkenstallen van de veehouderij Achtersloot 142 zijn afkomstig uit de vergunning (d.d. 26 januari 2023).

Conform het advies van de Omgevingsdienst regio Utrecht is zijn de paarden van de veehouderij Achtersloot 142 betrokken in de geurberekening. Per paard en pony is er een geuremissie² van 9,2 ouE/s aangehouden. De geuremissie van 26 vergunde paarden en pony's bedraagt ($26 \times 9,2 =$) 239,2 ouE/s.

In de onderstaande tabel staan de geuremissiegegevens van de veehouderij Achtersloot 142 weergegeven.

Geuremissie van de veehouderij Achtersloot 142								
Bron	Omschrijving	Coördinaten in meters		Schoor- steen- hoogte in meter	Gemiddelde gebouw- hoogte in meter	Schoor- steen- diameter in meter	Uittree- snelheid in m/s	Geur- emissie in ouE/s
		X	Y					
1	Stal D	130094	449768	8,5	6,3	0,7	4	1.852
2	Stal E	130163	449799	1,8	3,8	1	0,4	5.639
3	Stal F	130155	449799	1,8	3,8	1	0,4	5.639
4	Stal J	130111	449813	5	3,8	0,4	4	3.683
5	Paardenstal	130051	449764	4,4	1,9	0,4	0,4	239

Tabel 4: Emissiegegevens voor de berekening van de voorgrondbelasting

De voorgrondbelasting is berekend met het model V-Stacks Vergunning. Op basis van de berekende voorgrondbelasting is het leefklimaat bepaald.

In de onderstaande tabel worden de voorgrondbelastingen en de bijbehorende leefklimaat weergegeven. De ligging van de waarneempunten is weergegeven in overzichtstekening 1, bijlage A.

Voorgrondgrondbelastingen op de nieuwe woning		
Waarneempunten	Voorgrondbelasting in ouE/m ³	Milieukwaliteit
1	6,5	tamelijk slecht
2	6,2	tamelijk slecht
3	5,5	tamelijk slecht
4	5,8	tamelijk slecht

Tabel 5: Voorgrondbelasting op de nieuwe woning

In bijlage C is de berekening van de voorgrondbelastingen weergegeven.

Conclusie

Uit het onderzoek naar de voorgrondbelasting blijkt dat deze maximaal 6,5 ouE/m³ bedraagt bij de nieuwe woning. De milieukwaliteit is slecht, op basis van de optredende voorgrondbelasting.

Bij de nieuwe woning wordt voldaan aan de norm van 8,0 ouE/m³ uit de Wgv. Op grond van de normen uit de Wgv zijn de optredende voorgrondbelastingen acceptabel.

² Geuronderzoek voor manege Van de Voort nabij plangebied Eikelenburg te Rijswijk, uitgevoerd door ODOUNET, project: BOWA09A1, d.d. maart 2010

4 Conclusie

Op het perceel Achtersloot 144-146 in IJsselstein wordt een nieuwe woning gerealiseerd. De Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) heeft als doel om geurhinder van veehouderijen bij geurgevoelige object (zoals woning) te voorkomen. Voor de realisatie van nieuwe geurgevoelige objecten nabij veehouderijen moet aan twee voorwaarden worden voldaan;

- een goed woon- en leefklimaat worden gegarandeerd voor de nieuwe geurgevoelige objecten
- geen van de bestaande veehouderijen onevenredig in zijn belangen geschaad.

Dit onderzoek heeft tot doel inzicht te geven op deze twee voorwaarden.

4.1 Toetsing aan de Wet geurhinder en veehouderij

4.1.1 Woon- en leefklimaat

Uit het onderzoek blijkt dat de nieuwe woning ligt binnen 50 meter van het emissiepunt van de paardenstal van de veehouderij Achtersloot 142. In paragraaf 3.3 wordt de optredende geurhinder bepaald.

Uit het onderzoek naar de voorgrondbelasting blijkt dat deze maximaal $6,5 \text{ ouE/m}^3$ bedraagt bij de nieuwe woning. De milieukwaliteit is slecht, op basis van de optredende voorgrondbelasting. Bij de nieuwe woning wordt voldaan aan de norm van $8,0 \text{ ouE/m}^3$ uit de Wgv. Op grond van de normen uit de Wgv zijn de optredende voorgrondbelastingen acceptabel. Op basis van de Wgv kan worden gesteld dat bij de nieuwe geurgevoelige object een acceptabel woon- en leefklimaat wordt gegarandeerd.

De gemeente IJsselstein kan een de woning binnen 50 meter van het emissiepunt van de paardenstal van de veehouderij Achtersloot 142 toestaan. De gemeente kan dit juridisch vastleggen door een korte geurafstand tot minimaal 25 meter vast te leggen in het Omgevingsplan.

4.1.2 Rechten van bestaande veehouderijen

Ten behoeve van een zorgvuldige besluitvorming moet worden nagegaan of een partij niet onevenredig in haar belangen wordt geschaad.

In de directe nabijheid van het plangebied ligt de veehouderij Achtersloot 142. Op de bestaande woning Achtersloot 144 bedraagt de voorgrondbelasting $7,0 \text{ ouE/m}^3$.

De realisering van onderhavig plan heeft geen gevolgen voor de huidige en de toekomstige bedrijfsvoering van de varkenshouderij, gezien de korte afstand van tot de huidige woningen is er in de huidige situatie geen uitbreidingsruimte in westelijke richting.

Zowel in de huidige als de toekomstige situatie heeft de varkenshouderij geen mogelijkheden tot de uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten.

Bijlagen

Bijlage A, Overzichtstekening 1: Ligging van de waarneempunten

Legenda

waarneempunt

Achtergrondbel. 2 ouE/m³

Achtergrondbel. 8 ouE/m³

Achtergrondbel. 6 ouE/m³

Achtergrondbel. 4 ouE/m³

Ligging van de contouren van de achtergrondbelasting

project : Achtersloot 144-146, IJsselstein
projectnr. : 18069
formaat : A4
schaal : 1:2000
datum : 29-11-2024
tekeningnr. : 1

Bijlage B: Geuremissies van de omliggende veehouderijen

Emissiegegevens van de veehouderijen voor de achtergrondbelastingen								
Bronnr.	Adres	Coördinaten in meter		Gem. gebouw- hoogte in meter	Schoorsteen- hoogte in meter	Schoorsteen- diameter in meter	Uitree- snelheid in m/s	Vergunde Geuremissie in ou _E /s
		X	Y					
1	Achtersloot 142, stal D	130094	449768	6,3	8,5	0,7	4	1852
2	Achtersloot 142, stal E	130163	449799	3,8	1,8	1	0,4	5639
3	Achtersloot 142, stal F	130155	449799	3,8	1,8	1	0,4	5639
4	Achtersloot 142, stal J	130111	449813	3,8	5	0,4	4	3683
5	Achtersloot 142 paardenstal	130051	449764	1,9	4,4	0,4	0,4	239
6	Achtersloot 50	130057	449550	6	6	0,5	4	874
7	Achtersloot 49a	130146	449316	6	6	0,5	4	1170
8	Achtersloot 122	130336	449126	6	6	0,5	4	93
9	Achtersloot 168	129325	450491	6	6	0,5	4	780
10	Stuivenbergweg 19	128894	450629	6	6	0,5	4	43104
11	Achtersloot 182	129063	451158	6	6	0,5	4	195
12	Noord Ijsseldijk 26 AA	129738	451607	6	6	0,5	4	14631
13	Achtersloot 186	128457	451215	6	6	0,5	4	28497
14	Achtersloot 190	128301	451188	6	6	0,5	4	156
15	Achthoven Oost 15	129105	452104	6	6	0,5	4	4600
16	Achtersloot 115	127906	451398	6	6	0,5	4	1560
17	Achthoven Oost 7	128393	451970	6	6	0,5	4	5750
18	Achthoven Oost 3	128273	452121	6	6	0,5	4	5750

Bijlage C: Berekening van de voorgrondbelasting

Naam van de berekening: Achtersloot (2024-11)

Gemaakt op: 2024-11-29 10:47:16

Rekentijd: 0:00:21

Naam van het bedrijf: 18069 Voorgrondbelasting Achtersloot 144-146 (2)

Berekende ruwheid: 0,350 m

Brongegevens:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	EP Hoogte	EP Diam.	EP Uittr. snelh.	E-Aanvraag	Geb. Hoogte
1	stal D	130 094	449 768	8,5	0,7	4,00	1 852	6,3
2	stal E	130 163	449 799	1,8	1,0	0,40	5 639	3,8
3	stal F	130 155	449 814	1,8	1,0	0,40	5 639	3,8
4	stal J.	130 111	449 813	5,0	0,4	4,00	3 683	3,8
5	Stal paarden	130 051	449 764	1,9	0,5	0,40	239	4,4

Geur gevoelige locaties:

Volgnr.	BronID	X-coord.	Y-coord.	Geurnorm	Geurbelasting
6	Achtersloot 150	129 976	449 837	8,0	4,1
7	Achtersloot 148	129 991	449 819	8,0	5,2
8	Achtersloot 146	129 988	449 799	8,0	5,8
9	Achtersloot 144	130 007	449 797	8,0	7,0
10	Achtersloot 140	130 028	449 689	8,0	4,2
11	Achtersloot 138	130 044	449 686	8,0	4,3
12	Achtersloot 61	130 001	449 679	8,0	3,5
13	Achtersloot 59	130 016	449 641	8,0	2,7
14	nieuwe woning (wnp1)	129 997	449 773	8,0	6,5
15	nieuwe woning (wnp2)	129 992	449 785	8,0	6,2
16	nieuwe woning (wnp3)	129 978	449 788	8,0	5,5
17	nieuwe woning (wnp4)	129 984	449 767	8,0	5,8

